Έξοδος, Α' σκηνή, στ. 1154-1182

Κείμενο

ΑΓ. *Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος,*

(1155) ΑΓ. *Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος,*
οὐκ ἔσθ' ὁποῖον στάντ' ἂν ἀνθρώπου βίον
οὔτ' αἰνέσαιμ' ἂν οὔτε μεμψαίμην ποτέ·
τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει
τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ' ἀεί·
(1160) *καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστώτων βροτοῖς.*
Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτός, ὡς ἐμοί, ποτέ,
σώσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα,
λαβών τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν
ηὔθυνε, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ·
(1165) *καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα. Τὰς γὰρ ἡδονὰς*
ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ
ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.
Πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,
καὶ ζῇ τύραννον σχῆμ' ἔχων, ἐὰν δ' ἀπῇ
(1170) *τούτων τὸ χαίρειν, τἆλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς*
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.
ΧΟ. *Τί δ' αὖ τόδ' ἄχθος βασιλέων ἥκεις φέρων;*
ΑΓ. *Τεθνᾶσιν· οἱ δὲ ζῶντες αἴτιοι θανεῖν.*
ΧΟ. *Καὶ τίς φονεύει; τίς δ' ὁ κείμενος; λέγε.*
(1175) ΑΓ. *Αἵμων ὄλωλεν· αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται.*
ΧΟ. *Πότερα πατρῴας ἢ πρὸς οἰκείας χερός;*
ΑΓ. *Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου.*
ΧΟ. *Ὦ μάντι, τοὔπος ὡς ἄρ' ὀρθὸν ἤνυσας.*

ΑΓ. *Ὡς ὧδ᾽ ἐχόντων τἆλλα βουλεύειν πάρα.*

(1180) ΧΟ. *Καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ*

δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων

ἤτοι κλύουσα παιδὸς ἢ τύχῃ περᾷ.

Θηβαϊκός στατήρας του Ανδροκλείδα, 395-338 π.Χ.

Classical Numismatic Group, Inc. http://www.cngcoins.com

Κείμενο -Μετάφραση

(1155) ΑΓ. *Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος,* *οὐκ ἔσθ᾽ ὁποῖον στάντ᾽ ἂν ἀνθρώπου βίον* *οὔτ᾽ αἰνέσαιμ᾽ ἂν* *οὔτε μεμψαίμην ποτέ·*	Γείτονες των ανακτόρων του Κάδμου και του Αμφίονα, δεν υπάρχει βίος ανθρώπινος σταθερός που ούτε θα τον επαινούσα ούτε θα τον κατηγορούσα ποτέ ·
τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει *τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ᾽ ἀεί·*	γιατί η τύχη κρατάει όρθιο και η τύχη κατακρημνίζει πάντα και αυτόν που ευτυχεί και αυτόν που δυστυχεί·
(1160) *καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστώτων βροτοῖς.*	και μάντης κανείς δεν υπάρχει για όσα συμβαίνουν στους ανθρώπους.

Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτός, ὡς ἐμοί, ποτέ, *σώσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα,* *λαβών τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν* *ηὔθυνε, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ·*	Ο Κρέων ήταν ζηλευτός, κατά τη γνώμη μου, κάποτε, αφού έσωσε από τους εχθρούς αυτήν εδώ του Κάδμου την γη, και πήρε στα χέρια του της χώρας την απόλυτη εξουσία κυβερνούσε, ευτυχισμένος με των παιδιών του την ευγενή σπορά·
(1165) *καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα. Τὰς γὰρ ἡδονὰς* *ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ᾽ ἐγὼ* *ζῆν τοῦτον, ἀλλ᾽ ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.*	και τώρα έχασε τα πάντα. Γιατι όταν τις χαρές χάσουν οι άνδρες, δεν θεωρώ εγώ ότι ζει αυτός, αλλά ζωντανό νεκρό τον θεωρώ.
Πλούτει τε γὰρ κατ᾽ οἶκον, εἰ βούλει, μέγα, *καὶ ζῇ τύραννον σχῆμ᾽ ἔχων, ἐὰν δ᾽ ἀπῇ* (1170) *τούτων τὸ χαίρειν, τἆλλ᾽ ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς* *οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.*	Έχε στο σπίτι σου πλούτη πολλά αν θέλεις, και ζήσε έχοντας βασιλικό αξίωμα, αν όμως λείπει από αυτά η χαρά, τα άλλα εγώ ούτε με καπνού σκιά δεν θα τα αγόραζα από άνθρωπο αντί για τη χαρά.
ΧΟ. *Τί δ᾽ αὖ τόδ᾽ ἄχθος βασιλέων ἥκεις φέρων;*	Ποια είναι πάλι αυτή η συμφορά των βασιλέων που έχεις έλθει φέρνοντας;
ΑΓ. *Τεθνᾶσιν· οἱ δὲ ζῶντες αἴτιοι θανεῖν.* ΧΟ. *Καὶ τίς φονεύει; τίς δ᾽ ὁ κείμενος; λέγε.* (1175) ΑΓ. *Αἵμων ὄλωλεν· αὐτόχειρ δ᾽ αἱμάσσεται.* ΧΟ. *Πότερα πατρῴας ἢ πρὸς οἰκείας χερός;* ΑΓ. *Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου.* ΧΟ. *Ὦ μάντι, τοὔπος ὡς ἄρ᾽ ὀρθὸν ἤνυσας.*	Έχουν πεθάνει· και οι ζωντανοί είναι αίτιοι του θανάτου τους. Και ποιος είναι ο φονιάς; Ποιος ο πεθαμένος; Λέγε. Ο Αίμων χάθηκε. Με το ίδιο του το χέρι έχυσε το αίμα του. Με ποιο από τα δυο, από του πατέρα ή από το δικό του χέρι; Αυτός από το δικό του χέρι, οργισμένος με τον πατέρα του για το φόνο. Μάντη, πόσο αληθινό απέδειξες το λόγο σου. Έτσι όπως έχουν αυτά, για τα άλλα τώρα να σκεφτούμε.

ΑΓ. *Ὡς ὧδ᾽ ἐχόντων τἆλλα βουλεύειν πάρα.* (1180) ΧΟ. *Καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ* *δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων ἤτοι* *κλύουσα παιδὸς ἢ τύχῃ περᾷ.*	Και να βλέπω τη δύστυχή Ευρυδίκη κοντά τη σύζυγο του Κρέοντα· από το παλάτι βγαίνει είτε επειδή άκουσε για το παιδί της είτε από τύχη.

Ξυλογραφία που αναπαριστά την Νιόβη, τον Αμφίονα και τα νεκρά παιδιά τους.

https://chilonas.com/

Νόημα

Μετά τον ύμνο στο Διόνυσο, εισέρχεται στην ορχήστρα, από την αριστερή πάροδο, ένας αγγελιαφόρος ο οποίος, με θυμόσοφη διάθεση, σχολιάζει το ευμετάβλητο της ανθρώπινης μοίρας, κανέναν άνθρωπο δεν θα δόξαζε ούτε θα δίκαζε ποτέ, *οὔτε αἰνέσαιτ ἄν οὔτε μέμψαιτο ποτέ* γιατί η τύχη στεριώνει τον τυχερό και εκείνη πάλι τον κατακρημνίζει, *τύχη γάρ ὀρθοῖ και τύχη καταρρέπει τον εὐτυχοῦντα τον τε δυστυχοῦντ᾽ ἀεί* και κανείς δεν μαντεύει των θνητών τα γραμμένα, *καί μάντις οὐδείς τῶν καθεστώτων βροτοῖς*. Και φέρνει ως παράδειγμα τον Κρέοντα που κά*ποτε*

i.ήταν ζηλωτός, ζηλευτός, επειδή έσωσε την Θήβα, σώσας έχθρῶν τήνδε Καδμείαν χώραν,

ii.ήταν δυνατός, *λαβών χώρας παντελῆ μοναρχίαν ηὔθυνε*

iii.ήταν ευτυχισμένος *θάλλων εὐγενῆ τέκνων σπορᾷ* ενώ τώρα δυστυχεί, *ἀφεῖται,* από τα δικά του λάθη. Όσα αγαθά και να στοιβάζει ο βασιλιάς αν η χαρά έχει πετάξει, για νεκρό ενώ είναι ζωντανός τον εκλαμβάνει, *τοῦτον ἔμψυχον ἡγεῖται νεκρόν.*

Ο αγγελιαφόρος, στο τέλος, ανακοινώνει την αυτοκτονία του Αίμονα, *αὐτόχειρ αἱμάσσσεται* και στο ερώτημα του Κρέοντα ποιος ευθύνεται ο αγγελιαφόρος απαντά ότι φρένιασε το μυαλό του εξαιτίας του φόνου που είχε ο πατέρας του εξαγγείλει για την Αντιγόνη, *μηνίσας φόνου πατρί.*

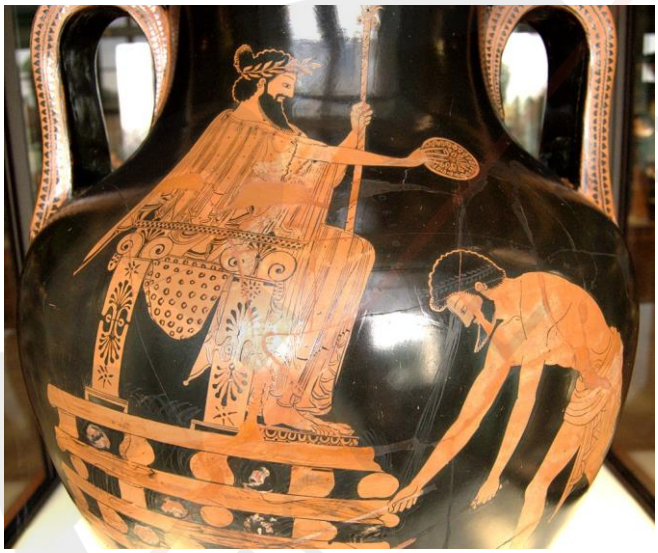

Ο Κροίσος στην πυρά. Ερυθρόμορφος αττικός αμφορέας, 500-490 π.Χ.
Μουσείο Λούβρου.
Ο Κροίσος ήταν ένας βασιλιάς που θεωρούσε τον εαυτό του ευτυχή επειδή είχε δόξα και πλούτη. Ο Σόλων θα τον διαψεύσει.

Γραμματολογικά - Πραγματολογικά - Ερμηνευτικά σχόλια

πάροικοι	< *ὁ παροικος* < *παρά* + *οἰκέω -ῶ* : γείτονας.
στάντα	μετοχή αορ. β' του ρήμ. *ἵσταμαι.*
αἰνέσαιμι	ευκτική αορ. β' του ρήμ. *αἰνέω -ῶ.*

μεμψαίμην	ευκτική αορ. β' του ρήμ. *μέμφομαι.*
ὀρθοῖ	οριστ. ενεστ. του συνηρ. ρήμ. *ὀρθόω -ῶ.*
καταρρέπει	< *κατά* + *ρέπω*
καθεστώτων	και *καθεστηκότων* : μετοχή παρακειμ. του ρήμ. *καθίσταμαι.*
ζηλωτός -ή -όν και *ζηλωτός – όν*	< *ζηλόω -ῶ* : ο αξιοζήλευτος, αντικείμενο φθόνου
χθόνα	*ἡ χθών, τῆς χθονός* : γη, χώρα
παντελῆ	*ὁ , ἡ παντελής, τό παντελές*
ἀφεῖται	οριστ. παρακ. μ. φ. του ρήμ. *ἀφίεμαι* :αφήνομαι, χάνομαι.
ἀπῇ	υποτακτ. ενεστ. του ρήμ. *ἄπειμι* : απουσιάζω.
πριαίμην	ευκτική αορ. β' του ρήμ. *ὠνέομαι -οῦμαι* : αγοράζω
ἄχθος	< *ἄχθομαι* : βάρος, φορτίο.
τεθνᾶσιν ή *τεθνήκασι*	< *ἀποθνήσκω* : οριστ. παρακειμ. του ρήματ. (*ἀπο*)*θνήσκω*
κείμενος	< μετοχή παρακειμ. με σημ. ε*νεστ. του ρήμ. τίθεμαι· κεῖμαι, ἐκείμην, κείσομαι* και *τέθειμαι* ή *κεῖμαι. ἐτεθείμην* ή *ἐκείμην*
ὄλωλεν	οριστ. παρακείμ. του ρήμ. *ὄλλυμαι.*
αὐτόχειρ	< *αὐτός* + *χειρ.*
αἱμάσσεται < *αἱμάσσομαι* : χύνω αίμα	
μηνίσας	μετοχή αορίστου του ρήμ. *μηνίω* :οργίζομαι
ἤνυσας	οριστ. αορ. του ρήμ. *ἀνύω* : αποδεικνύω, κατορθώνω
δάμαρτα	αιτιατ. ενικού, *ἡ δάμαρ, τῆς δάμαρτος* : η σύζυγος,
κλύουσα	μετοχή ενεστ. του ρήμ. *κλύω* :άκούω

Οι πάροικοι είναι οι γέροντες Θηβαίοι που αποτελούν τον χορό. Κατοικούσαν περί την *Καδμεία,* την ακρόπολη της Θήβας. Την Καδμεία έκτισε ο *Κάδμος*, αδελφός της Ευρώπης ύστερα από την αποτυχημένη προσπάθειά του να βρει την αδελφή του που είχε απαγάγει ο Δίας με τη μορφή ταύρου.

Τα τείχη της Θήβας έκτισε ο *Αμφίων* με τον αδελφό του Ζήθο, γιοι του Δία και της Αντιόπης. Ο Αμφίων συνέβαλε στην οικοδόμηση των τειχών με ένα τρόπο μαγικό : οι πέτρες μετακινούνταν και έπεφταν στην ορισμένη θέση χάρη στη μουσική που έπαιζε στη λύρα, δώρο του Ερμή.

Η ευμετάβλητη *Τύχη* αντιπαρατίθεται στην αμετάβλητη *Μοίρα.*

Με τη λέξη *ήδονάς* ο άγγελος εννοεί τις πνευματικές απολαύσεις και όχι τις υλικές. Το μεγάλο κέρδος του ανθρώπου είναι η *εύγενής σπορά τέκνων,* πρωτίστως αλλά και οι κοινωνικές συναναστροφές σε καθεστώς *ελευθερίας* και *δημοκρατίας.*

Διαμάχη Ετεοκλή Πολυνείκη.

Ανάγλυφο από αλαβάστρινη ετρουσκική τεφροδόχο, 200-100 π.Χ. Ο Ετεοκλής και ο Πολυνείκης, τραυματισμένοι θανάσιμα και οι δύο, πέφτουν στο έδαφος. Δίπλα τους προσπαθούν να τους συγκρατήσουν οι συμπολεμιστές τους. Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο, 1850,1031.1 © Trustees of the British Museum

http://www.greek-language.gr/

Ασκήσεις σχολικού βιβλίου -Απαντήσεις

1.Ποιες είναι οι απόψεις του αγγελιαφόρου για τα ανθρώπινα; Πώς τις κρίνετε;

Απάντηση

Ο αγγελιαφόρος είναι άνθρωπος λαϊκός. Πολύ απλοϊκά αποδίδει τα πάντα στην τύχη: αυτή ανεβάζει και κατεβάζει τους ανθρώπους, *τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει | τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ᾽ ἀεί, | τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ᾽ ἀεί·* μεταβάλλει την ζωή τους είτε επί τα χείρω είτε επί τα βελτίω. Κανείς δεν μπορεί να είναι σίγουρος για την επιτυχία του καθώς η τύχη μπορεί να ανατρέψει τα πάντα ενώ η ζωή χωρίς *χαρά* δεν έχει καμιά αξία· *τὰς γὰρ ἡδονὰς | ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ᾽ ἐγὼ | ζῆν τοῦτον, ἀλλ᾽ ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.*

Εξαντλεί πολύτιμο χρόνο σε άσχετες φλυαρίες -όπως και ο φύλακας της φρουράς της σωρού του Πολυνείκη- τη στιγμή που τα γεγογότα έχουν προχωρήσει ραγδαία και όλοι ανυπομονούν να μάθουν τι έχει συμβεί. Δεν λαμβάνει όμως υπόψη, ο αγγελιαφόρος, και όλους αυτούς τους *εξωγενείς* παράγοντες που δημιουργούν μια αλυσίδα γεγονότων καθώς αναπότρεπτα το ένα οδηγεί στο άλλο αλλά ούτε και τις *αποφάσεις* των πρωταγωνιστών μιας ιστορίας καθώς, ως ελεύθεροι άνθρωποι και σε καθεστώς δημοκρατίας, έχουν υποχρέωση να σταθμίσουν πότε και πώς πρέπει να ενεργήσουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο και ποιες θα είναι οι συνέπειες των πράξεών τους.

Ο Κρέων ήταν πλούσιος, είχε εξουσία, είχε ευτυχισμένη οικογένεια. *Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτός, ὡς ἐμοί, ποτέ, / ὡσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα, | λαβὼν τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν / ηὔθυνε, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ.*

Η παραβίαση της διαταγής του από την Αντιγόνη οι φόβοι που αυτή η παραβίαση από συγγενικό πρόσωπο δημιούργησε, προκάλεσε μια σειρά από συμβάντα που ενέπλεξαν και τον ίδιοι και την οικογένειά του με τίμημα τον θάνατο: τιμωρία μη αναστρέψιμη· *καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα.*

Όταν προσπάθησε να διορθώσει τα πράγματα, ήταν πια αργά.

2. Τι πετυχαίνει ο αγγελιαφόρος από την άποψη της θεατρικής οικονομίας, με την αφήγηση των γεγονότων που παρακολούθησε;

Απάντηση

Με την αφήγησή του ο αγγελιαφόρος πετυχαίνει :

α. να ενημερώσει τον χορό και την Ευρυδίκη για γεγονότα που έγιναν εκτός σκηνής και που δεν μπορούσαν να παρουσιαστούν ενώπιον των θεατών

β. να γίνει σεβαστή η άποψη των *τριών ενοτήτων* στην τραγωδία : ενότητα, *χώρου, χρόνου* και *δράσης,* τα γεγονότα διαδραματίζονται στον ίδιο χώρο, σε χρονικό διάστημα 24 ωρών επομένως δεν θα μπορούσαν να παρουσιαστούν γεγονότα και μάλιστα αιματηρά που έγιναν εκτός τόπου.

γ. συμβάλλει στην εξέλιξη της υπόθεσης

δ. τα λεγόμενα του αγγελιαφόρου επαληθεύουν τις προβλέψεις του μάντη, *ὦ μάντι, τοῦπος ὡς ἄρ᾽ ὀρθὸν ἤνυσας,* και, με αυτόν τον τρόπο, συμβάλλει στη συνοχή της τραγωδίας

3. Ποια νομίζετε ότι είναι τα *συναισθήματα* των θεατών από τα φοβερά που ακούνε;

Απάντηση

Οι θεατές θλίβονται για την τροπή που έχει πάρει η ιστορία, προβληματίζονται με τις αποφάσεις των ανθρώπων, τοποθετούν τον εαυτό τους στη θέση των ηρώων, στον καθένα μπορούν να συμβούν τα ίδια, λυπούνται για την Αντιγόνη αλλά τώρα λυπούνται και για τον τραγικό

πατέρα τον Κρέοντα αλλά και για την Ευρυδίκη που μαθαίνει απρόσμενα τον αδόκητο θάνατο του παιδιού της· ΧΟ. *Καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ / δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων / ἤτοι κλύουσα παιδὸς ἢ τύχῃ περᾷ.* Έτσι εκδηλώνουν τον *έλεον* και τον *φόβον* τους για τα ανθρώπινα και κατανοούν ότι στη διάπραξη των λαθών όλοι έχουν το μερίδιο της ευθύνης τους.

4. Να σημειώσετε με Χ τη σωστή απάντηση:

Ο αγγελιαφόρος θεωρεί αίτιους του θανάτου του Αίμονα τους ζώντες· αυτοί είναι :

α. Η Ισμήνη και ο Κρέων

β. ο Κρέων και η Ευρυδίκη

γ. ο Κρέων

δ. η Ισμήνη

ε. ο Κρέων και ο λαός της Θήβας

Απάντηση

γ.

Άδης, Δίας, Αφροδίτη, Έρως, Δήμητρα, Περσεφόνη, Εκάτη, Αθηνά,

Νέα Υόρκη, Μητροπολιτικό Μουσείο

http://www.greek-language.gr/

Συμπληρωματικές ασκήσεις

1. Να συνδέσετε τις δυο στήλες :

α. *τἆλλ᾽ ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρί*	1. μεταφορά
β. *τοὔπος ὡς ἄρ᾽ ὀρθὸν ἤνυσας*	2. επανάληψη
γ. *τύχη γάρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει*	3. αντίθεση
δ. *οὐ τίθημ᾽ ἐγὼ ζῆν τοῦτον, ἀλλ᾽ ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν*	4. παροιμία

Απάντηση

α 4, β 1, γ 2, δ 3.

2. Με ποιο πρόσωπο, στην τραγωδία, συνδέεται ο αγγελιαφόρος; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Απάντηση

Ο *αγγελιαφόρος* έχει μια συμπεριφορά όμοια με εκείνη του *φύλακα*. Στην αρχή φιλοσοφούν αντί να εισέλθουν κατ' ευθείαν στο θέμα. Σε ό τι αφορά τον φύλακα, την πρώτη φορά, ήταν ο απροσδόκητος ενταφιασμός του νεκρού κατά παράβαση της εντολής του άρχοντα ενώ τη δεύτερη φορά, ήταν η απροσδόκητη σύλληψη της Αντιγόνης, προς μεγάλη ανακούφιση των φυλάκων. Σε ό τι αφορά τον αγγελιαφόρο και αυτός *εξαντλεί* την υπομονή του Κρέοντα με τις θυμοσοφίες του. Ξεκινά με την αστάθεια των ανθρώπινων πραγμάτων και φέρνει ως παράδειγμα τον Κρέοντα που

ήταν ευτυχής και κραταιός ηγεμόνας ενώ τώρα, με τις αποφάσεις του, έχει διώξει από το σπίτι του τη χαρά.

Οι τραγωδίες με τα ηθικά διλήμματα που θέτουν αγγίζουν την ψυχή του θεατή ο οποίος φέρνει τον εαυτό του στη θέση των ηρώων και προβληματίζεται και για τη δική του ζωή.

Ο θάνατος του Αίμονα θα προκαλέσει μια διαδοχή γεγονότων και θα συμπαρασύρει και άλλους στον θάνατο. Άλλωστε ο Αίμων, στην αντιπαράθεση με τον πατέρα του είχε αφήσει υπαινιγμούς για επικείμενους θανάτους.

3. Διακρίνετε κάποια έκφραση συναισθημάτων τόσο στο χορό όσο και στο φύλακα;

Απάντηση

Ο φύλακας εξαντλείται σε άσκοπες φιλοσοφικές επισημάνσεις προτού προβεί στην ανακοίνωση του θανάτου του Αίμονα. Οι ερωτήσεις του χορού δείχνουν προσμονή, ποιο *ἄχθος βασιλέων ἥκει φέρων* ὁ ἄγγελος, ανυπομονησία, *τίς ὁ κείμενος, λέγε*, εκβιάζουν την απάντησή του· η τελική διαπίστωση του χορού είναι ότι ο μάντης σε κανέναν λόγο του δεν έχει διαψευστεί, *ὦ μάντι, τοὔπος ὡς ἄρ᾽ ὀρθὸν ἤνυσας.* Υπάρχει μόνο μια διάχυτη ανησυχία και θλίψη για την αστάθεια και την αβεβαιότητα της ζωής μας.

4. *Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτός* : Να σχολιάσετε τη φράση.

Απάντηση

Ο Κρέων ήταν αξιοζήλευτος και προκαλούσε τον φθόνο. Είχε εξουσία και κύρος -είχε σώσει την Θήβα από την καταστροφή του εμφυλίου, οπότε ο λαός τον θεωρούσε σωτήρα- και οι διαταγές του ήταν αδιαπραγμάτευτες, είχε πλούτο, ήταν *θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ,* είχε παιδιά με αριστοκρατική καταγωγή. Αυτά όλα όμως κατακρημνίστηκαν εξαιτίας των αποφάσεών του. Το ευμετάβολο της τύχης σωρεύει στον άνθρωπο απανωτές ευτυχίες και δυστυχίες με τρόπο όχι πάντα απρόβλεπτο γιατί

εδώ, ό τι συμβαίνει είναι αποτέλεσμα των επιλογών και των αποφάσεων του τυράννου.

Η αρπαγή της Ευρώπης.

Μετόπη από το ναό της Ήρας στο Σελινούντα της Σικελίας,
6ος αι. π.Χ. Παλέρμο, Regional Archaeological Museum

http://www.greek-language.gr

Χαρίκλεια Μυττά, φιλόλογος

Hieronymous Bosch Ο θάνατος και ο φιλάργυρος, 1516.

Χαρίκλεια Μυττά, φιλόλογος

Χαρίκλεια Μυττά, φιλόλογος